

AD-175

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

March - 2019

C.C.-608 : Sanskrit

(*તર્કસંગ્રહ - અન્નંભટ્ટ*)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- ૧ નીચેનામાંથી ગમે તે ત્રણ સમજાવો : ૧૪
- (૧) નિત્યદ્રવ્યવૃત્તયો વિશેષાઃ તુ અનન્તા એવ ।
(૨) આકરજં સુવર્ણાદિ ।
(૩) સંયુક્તવ્યવહારહેતુઃ સંયોગઃ ।
(૪) સંસ્કારમાત્રજન્યં જ્ઞાનં સ્મૃતિઃ ।
(૫) અસાધારણં કારણં કરણમ્ ।
(૬) આપ્તવાક્યં શબ્દઃ ।
- ૨ અન્નભટ્ટે નિરૂપેલા સાતપદાર્થો વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો : ૧૪
- અથવા
- ૨ ન્યાય-વૈશેષિક વિધાનું સવિસ્તર મહત્ત્વ સમજાવો. ૧૪
- ૩ પ્રમાણ એટલે શું ? તેના પ્રકાર વિશે માહિતી આપી પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ વિશે સવિસ્તૃત ચર્ચા કરો. ૧૪
- અથવા
- ૩ હેત્વાભાસ એટલે શું ? તેના પ્રકારો જણાવી અસિદ્ધ હેત્વાભાસ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. ૧૪

૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે નોંધ લખો :

૧૪

- (૧) 'તર્કસંગ્રહ'નો મંગલશ્લોક
- (૨) નવ દ્રવ્યાણિં ।
- (૩) લિઙ્ગં ત્રિવિધમ્ ।
- (૪) અયથાર્થ અનુભવઃ ત્રિવિધઃ ।

૫ નીચેનામાંથી ગમે તે સાત પ્રશ્નોના જવાબ એક-બે વાક્યોમાં

૧૪

આપો :

- (૧) અન્નભટ્ટના ગ્રંથોના નામ લખો.
- (૨) વાયુના કેટલા પ્રકાર છે ? સમજાવો.
- (૩) સમવાય સંબંધ એટલે શું ?
- (૪) ષડ્દર્શનો કયા-કયા છે ? નામ આપો.
- (૫) આત્મામાં કેટલા ગુણો રહેલા છે ? કયા-કયા ?
- (૬) પક્ષધર્મતા એટલે શું ?
- (૭) સવિકલ્પક જ્ઞાન એટલે શું ?
- (૮) સંશય અને વિપર્યય વચ્ચેનો ભેદ સમજાવો.
- (૯) સંખ્યા નામનો ગુણ કયા દ્રવ્યમાં રહેલો છે ?
- (૧૦) શબ્દગુણ કેટલા પ્રકારનો છે ? તેના નામ આપો.
- (૧૧) જળ તત્ત્વની વ્યાખ્યા આપો.
- (૧૨) પરિમાણના કેટલા પ્રકાર છે ? કયા-કયા ?